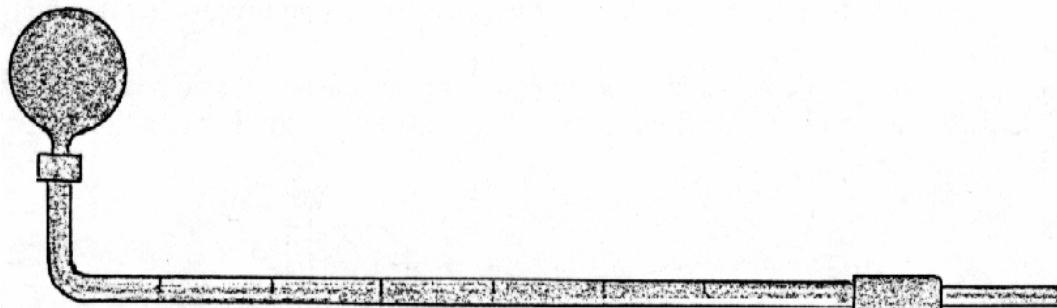

Kapalinový baroskop s tlakoměrem s vodní náplní

Obj. č. 115.2011

1) Popis

Přístroj umožňuje měření tlaku kapaliny.

Přístroj se skládá z Manometrické krabičky $\varnothing$ 50 mm, která je otočná kolem vodorovné osy. Membrána je upevněná kovovým kroužkem a je možné ji snadno vyměnit. Manometrická krabička se nachází na tyčce s délkou 40 cm, které je ohnutá pod úhlem 90° a je opatřena značkami s roztečí 50 mm.

Tlak kapaliny je přenášen gumovou hadičkou na tlakoměr s U trubící.

Délka ramen U trubice je 200 mm, trubice je upevněna v bílém plastovém stojanu. Na stupnici je možné odečítat rozdíly ve výšce hladiny kapalinového sloupce.

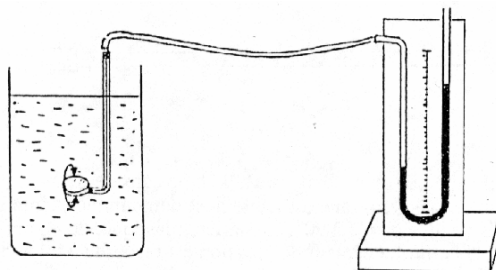
$\Delta P_{max} = 200$ mm vodního sloupce

2) Pokusy

2.1 Kalibrace Manometrické krabičky

Prokázání závislosti tlaku na výšce kapaliny

Manometrickou krabičku ponořte do nádoby naplněné vodou. Na značkách 50 mm, 100 mm, 150 mm a 200 mm odečtěte příslušné číselné hodnoty na U trubici tlakoměru.

hloubka ponoření v	tlak v mm VS	v Pa	číselná hodnota na tlakoměru
50	50	490,3	
100	100	980,7	
150	150	1471,0	
200	200	1961,3	

Výsledek: Tlak v kapalině se mění ve stejném poměru jako hloubka ponoření.

2.2 Prokázání závislosti tlaku na objemové hmotnosti (hustotě) kapaliny

Nádobu naplňte postupně vodou, líhem a roztokem kuchyňské soli. Hustotu roztoku kuchyňské soli nastavte přidáváním soli na hodnotu 1,1 g/cm³ (měření pomocí areometru (hustoměru)). Manometrickou krabičku ponořte vždy do stejné hloubky.

	hloubka ponoření v mm	tlak v mm VS	v Pa
voda	100	100	981
líh	100	90	883
roztok kuchyňské soli	100	110	1079

Výsledek: Čím vyšší je hustota kapaliny, tím větší tlak je v ní při stejné hloubce ponoření.

2.3 Prokázání nezávislosti tlaku na tvaru nádoby

Manometrickou krabičku ponořte do stejné hloubky v nádobách s různým tvarem (kádinka, Erlenmeyerova baňka, kulová baňka, atd.).

Postupně ponořujte Manometrickou krabičku do stejné hloubky v různých nádobách a odečítejte hodnoty na tlakoměru. Jak zjistíte, budou tyto shodné.

Výsledek: Tlak není závislý na tvaru nádoby.

2.4 Prokázání stejného účinku tlaku na všech stranách

Upevněte Manometrickou krabičku ke stativu, ponořte ji do určité hloubky a poté ji otáčejte do různých směrů. Hodnota zobrazená na tlakoměru se přitom nezmění. Pokus je možné opakovat při různých hloubkách ponoření.

Výsledek: Ve stejné hloubce je tlak ve všech směrech stejně velký.